

Aan Provinciale Staten

DATUM	14-12-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	BDV	COMMISSIE	BEM
STELLER	Alexander Heusschen	TELEFOONNUMMER	06-527 695 36
NUMMER	823C5571	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk

Onderwerp Statenbrief

Zonne-energie Huis voor de provincie Utrecht

Voorgestelde behandeling

Ter informatie.

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Reeds verschillende keren hebben wij u geschreven over onze ambitie om zonnepanelen op het Huis voor de provincie te plaatsen (2021BEM77, 2021BEM99, 2021BEM160). Nu zien we dat, vanwege de snelgroeiende hoeveelheid duurzame energie en de economische groei, het hoogspanningsnet vol raakt. Dit brengt met zich mee dat er op dit moment in Utrecht geen ruimte meer is voor de gewenste zonnepanelen. Nieuwe aanvragen voor het transport van opgewekte energie voor installaties met meer dan 200 zonnepanelen worden niet ingewilligd. Deze situatie noopt ons nu tot het maken van andere keuzes ten aanzien van de geplande aanbesteding voor plaatsing van zonnepanelen bij het Huis voor de provincie.

Met deze Statenbrief informeren wij u over de voortgang van de aanbesteding voor de opwekking van zonne-energie op de locaties Huis voor de provincie Utrecht, wegensteunpunt De Meern en de botenloods in Baarn. We gaan hierbij in op het uitbreiden van de aanbesteding voor het Huis voor de provincie, met naast opwekcapaciteit ook opslagcapaciteit voor direct eigen gebruik van deze energie.

Inleiding

Op 16 juli jl. hebben wij u met een memorandum (2021BEM160) geïnformeerd over ons besluit m.b.t. het plaatsen van zonnepanelen op genoemde provinciale panden. Een belangrijke ontwikkeling die in de tussentijd heeft plaatsgevonden is dat het Utrechtse elektriciteitsnet de maximale verwerkingscapaciteit heeft bereikt en dus transportbeperkingen kent (zie ook 2021MM134). Het huis voor de provincie ligt in een zogenaamd oranje gebied. Dit betekent dat er geen zekerheid bestaat dat de elektriciteit kan worden teruggeleverd op het moment van aansluiten van de zonnepanelen. Ook op de langere termijn is er nog geen zekerheid over een moment dat de beperkingen in de transportcapaciteit worden opgeheven.

Hierdoor kunnen we de ambities die we hebben om zonnepanelen aan te brengen op de verschillende provinciale gebouwen niet zomaar uitvoeren. Voor de locaties De Meern en Botenloods Baarn heeft dit vooralsnog geen gevolgen; de aanbesteding voor zonne-energie kan hier gewoon doorgaan, met gebruik van de huidige opzet en de aanbestedingsstukken die nu gereed zijn.

Voor het Huis voor de provincie, waar volgens planning zo'n 850 zonnepanelen worden geplaatst, heeft dit wel consequenties: plaatsing van zonnepanelen is momenteel alleen zinvol wanneer we de opgewekte energie volledig aanwenden voor (direct) eigen gebruik. De plaatsing van zonnepanelen is een eerste stap om het netto energieverbruik met lokale, duurzame opwekking richting 0 te krijgen.

Toelichting

De provincie heeft zich tot doel gesteld om het goede voorbeeld te geven in de energietransitie. Met ons zullen veel organisaties aanlopen tegen de grenzen van de netwerkcapaciteit en op zoek moeten naar alternatieven. We willen deze bedrijven en instellingen inspireren door te laten zien welke innovatieve oplossingen mogelijk zijn voor energieopwekking en -opslag op eigen terrein. Hiervoor wordt momenteel een marktraadpleging uitgevoerd.

De resultaten van deze raadpleging en onze ervaringen uit de aanbestedingsprocedure zullen wij ter beschikking stellen aan de (Utrechtse) gemeenten en de omgevingsdiensten om kennisoverdracht rond dit thema aan te jagen. Zo geven we als provincie het goede voorbeeld door onze aanbesteding uit te breiden met energieopslag capaciteit en deze kennis te verspreiden.

SDE⁺⁺-subsidie

Voor plaatsing van de zonnepanelen ontvangt de provincie een subsidie uit de Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE⁺⁺) van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Deze subsidie bedraagt € 221.000, is gekoppeld aan de teruglevering en loopt van 1 juli 2022 tot 30 juni 2037. Voor duurzaamheidsprojecten die de provincie wil laten uitvoeren geldt dat een uitvoeringsovereenkomst dient te zijn getekend vóór deze begindatum.

Het maximaal te ontvangen SDE⁺⁺-subsidiebedrag is gebaseerd op de basisenergieprijs en is afhankelijk van de hoeveelheid energie die de provincie teruglevert aan het net. Wanneer de provincie besluit de zonne-energie (deels) aan te wenden voor eigen gebruik, betekent dit dat dit subsidiebedrag lager uitvalt of zelfs vervalt wanneer niet aan het elektriciteitsnet wordt teruggeleverd. Welk netto-effect dit heeft op de uiteindelijke investering ten behoeve van de opwekking en opslag van zonne-energie zal indicatief moeten blijken uit de marktraadpleging en wordt concreet zodra de provincie marktaanbiedingen ontvangt tijdens de aanbestedingsprocedure.

Oplossingsrichtingen

Het programmateam wil vaart blijven maken met de aanwending van zonne-energie voor het Huis voor de provincie door in de komende periode, waarbij de SDE⁺⁺-einddatum als uitgangspunt geldt:

- Te onderzoeken welke toepassingen voor eigen gebruik en opslag kans van slagen hebben en rendabel zijn - een business case en value case zijn onderdeel van deze verkenning;
- hoe we slimme combinaties kunnen maken tussen het opwekken / opslaan van energie op eigen terrein en het gebruik ervan in elektrische auto's en fietsen, in onze klimaatinstallaties of het met eigen middelen opvangen van energiepieken op drukke momenten;
- een bijdrage te leveren aan het balanceren van het elektriciteitsnet om netbeheerders te helpen de vraag naar stroom en het aanbod ervan beter op elkaar af te stemmen.

Provincie als goede voorbeeld: circulariteit en internationale sociale voorwaarden

De provincie wil de markt uitdagen met duurzame, passende oplossingen te komen. Wij geven daarbij ook uitvoering aan motie 58 'Voorkom dwangarbeid productieketens duurzame energie'. In de aanbestedings-procedure voor energieopwekking en -opslag zullen, net als de bij de nu lopende aanbesteding voor De Meern en de Botenloods, kwalitatieve gunningscriteria worden opgenomen die specifiek hierop toezien; inschrijvers kunnen meer punten verdienen naarmate zij zich in positieve zin onderscheiden op het gebied van circulariteit én op het vlak van internationale sociale voorwaarden (ISV). Dat kan onder meer door circulair geproduceerde, circulair te verwerken of reeds gebruikte materialen aan te bieden.

Financiële consequenties

De financiële gevolgen van de heroverweging om de bij het Huis voor de provincie op te wekken zonne-energie niet terug te leveren aan het elektriciteitsnet, maar in te zetten voor eigen gebruik, zijn nog niet duidelijk. Deze kunnen pas inzichtelijk worden gemaakt als a) duidelijk is welke technische oplossingen de meeste kans van slagen hebben en b) hoe de markt hier bij de offerte-uitvraag op reageert. De kosten kunnen in ieder geval worden gedekt uit het bestaande krediet voor verduurzaming van het provinciaal vastgoed, zoals opgenomen in de meerjareninvesteringsplanning 'MIP Provinciehuis' 2022.

Vervolgprocedure / voortgang

- 3 december 2021: Publicatie aanbesteding zonne-energie De Meern en Botenloods Baarn [gestart]
- December-januari: Onderzoek naar alternatieve technische oplossingen voor zonnestroom en opslag van energie bij het Huis voor de provincie
- Februari 2022: Voorstel zonnestroom en opslag van energie ter info naar PS
- Maart: Start aanbesteding zonne-energie Huis voor de provincie

- Maart-april: Plaatsing zonnepanelen De Meern / Botenloods
- Vóór juli 2022: Doorvoeren energiemaatregelen in het kader van SDE++

Bijlagen

n.v.t.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen